

Betingelsesløs anerkendelse med tilbagevirkende kraft af en saneringsforanstaltning for et kreditinstitut er i strid med EU-retten, hvis den indebærer, at kunden ikke længere kan fortsætte en retssag, der er indledt mod den »brobank«, til hvilken det omhandlede passiv tidligere var blevet overført

I 2008 indgik VR, der er en fysisk person, en kontrakt med Banco Espirito Santo, Sucursal en España (herefter »BES Spanien«), den spanske filial af den portugisiske bank Banco Espirito Santo (herefter »BES«), hvorved VR købte privilegerede andele i et islandsk kreditinstitut Kaupthing Bank. I forbindelse med den alvorlige krise, som BES blev ramt af, besluttede Banco de Portugal ved en afgørelse vedtaget i august 2014 at oprette en »brobank«, benævnt Novo Banco SA, til hvilken BES' aktiver, passiver og ikke-økonomiske elementer blev overdraget. Visse passiver var imidlertid udelukket fra overdragelsen til Novo Banco. Efter den nævnte overførsel opretholdt Novo Banco Spanien den forretningsforbindelse, som VR havde etableret med BES Spanien.

Den 4. februar 2015 anlagde VR sag ved Juzgado de Primera Instancia de Vitoria (retten i første instans i Vitoria, Spanien) mod Novo Banco Spanien med principal påstand om, at kontrakten blev erklæret ugyldig, og subsidiært om ophævelse af denne kontrakt. Novo Banco Spanien gjorde gældende, at banken ikke kunne sagsøges, fordi det hævdede ansvar i henhold til afgørelsen af august 2014 udgør en gæld, der ikke var blevet overdraget den.

Da Juzgado de Primera Instancia de Vitoria (retten i første instans i Vitoria, Spanien) gav VR medhold i søgsmålet, iværksatte Novo Banco Spanien appel ved Audiencia Provincial de Álava (den regionale domstol i Álava, Spanien). Under sagens behandling fremlagde banken to afgørelser vedtaget af Banco de Portugal den 29. december 2015. Disse afgørelser indeholdt ændringer til afgørelsen af august 2014, idet det bl.a. blev præciseret, »at fra dags dato [var] navnlig følgende af BES' passiver ikke [...] overdraget til Novo Banco: [...] ethvert ansvar, som er genstand for en af de i bilag I omhandlede procedurer«, herunder det af VR anlagte søgsmål. Hertil kommer, at det i afgørelserne var fastsat, at for så vidt som et aktiv, passiv eller ikke-økonomisk element skulle forblive BES' ejendom, men reelt var blevet overdraget til Novo Banco, blev de atter overdraget fra Novo Banco til BES med virkning fra den 3. august 2014.

Idet Audiencia Provincial de Álava (den regionale domstol i Álava) forkastede den af Novo Banco Spanien iværksatte appel, har sidstnævnte iværksat appel ved den forelæggende ret, Tribunal Supremo (øverste domstol, Spanien). Novo Banco Spanien er af den opfattelse, at afgørelserne af 29. december 2015 i henhold til direktiv 2001/24 om sanering og likvidation af kreditinstitutter¹, uden videre har retsvirkning i alle medlemsstater. Da Tribunal Supremo (øverste domstol) var af den opfattelse, at disse afgørelser ændrede afgørelsen af august 2014 med tilbagevirkende kraft, anmodede den Domstolen om at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt sådanne indholdsmæssige ændringer skal anerkendes i verserende retssager.

Domstolens bemærkninger

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/24/EF af 4.4.2001 om sanering og likvidation af kreditinstitutter (EFT 2001, L 125, s. 15).

Domstolen bemærkede, at i medfør af artikel 3, stk. 2, i direktiv 2001/24 **anvendes saneringsforanstaltningerne principielt i overensstemmelse med hjemlandets love og har uden videre retsvirkning i hele Unionen efter den pågældende medlemsstats lovgivning. Som en undtagelse fra dette princip fastsætter dette direktivs artikel 32 imidlertid, at saneringsforanstaltningernes virkninger for en verserende retssag om et aktiv eller en rettighed i massen udelukkende afgøres efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor retssagen verserer.**

Domstolen bemærkede for det første, at anvendelsen af denne artikel 32 forudsætter, at **tre kumulative betingelser er opfyldt, og at disse er opfyldt i tvisten ved Tribunal Supremo.** For det første **skal der således være tale om saneringsforanstaltninger** som omhandlet i artikel 2 i direktiv 2001/24, hvilket er tilfældet i den foreliggende sag, da afgørelserne af 29. december 2015 har til formål at bevare eller genoprette den finansielle situation i et kreditinstitut.

For det andet **skal der foreligge en verserende retssag**, som kun omfatter behandlingen af **sagens realitet.** I det foreliggende tilfælde skal den i hovedsagen omhandlede sag for det første anses for at være en hovedsag, og for det andet er afgørelserne af 29. december 2015 blevet vedtaget på et tidspunkt, hvor den sag, som VR indledte den 4. februar 2015, allerede verserede.

For det tredje **skal den verserende retssag vedrøre »et aktiv eller en rettighed i massen«.** På grund af de forskellige sprogversioner af artikel 32 i direktiv 2001/24 undersøgte Domstolen denne bestemmelses formål og fastslog, at den har til formål at lade virkningerne af saneringsforanstaltninger og likvidationsprocedurer på en verserende retssag være omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor denne retssag verserer. Det ville imidlertid ikke stemme overens med et sådant formål at udelukke virkningerne af saneringsforanstaltninger for en verserende retssag fra anvendelsen af sidstnævnte lov, når denne retssag vedrører det eventuelle ansvar, der på grundlag af sådanne saneringsforanstaltninger er blevet overført til en anden enhed. Denne artikel 32 skal således finde anvendelse **vedrørende et eller flere af kreditinstituttets formueværdier på både aktiv- og passivside, der er genstand for vedtagne saneringsforanstaltninger, således som det er tilfældet med det i tvisten ved Tribunal Supremo omhandlede eventuelle ansvar.**

Hvad for det andet angår rækkevidden af virkningerne af saneringsforanstaltninger, der reguleres af lovgivningen i den medlemsstat, hvor retssagen verserer, fastslog Domstolen, at **denne medlemsstats lovgivning regulerer alle de virkninger, som sådanne foranstaltninger kan have for en sådan retssag, uanset om disse virkninger er formelle eller materielle.**

Det følger derfor af direktiv 2001/24, at **både de formelle og materielle virkninger af en saneringsforanstaltning for en verserende retssag udelukkende afgøres efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor denne retssag verserer.**

Domstolen bemærkede desuden for det første, at **en anerkendelse i sagen for Tribunal Supremo af virkningerne af afgørelserne af 29. december 2015, for så vidt den kan rejse tvivl om de allerede trufne retsafgørelser til fordel for VR, er i strid med det almindelige retssikkerhedsprincip.** For det andet udgør en anerkendelse af, at saneringsforanstaltninger truffet af den kompetente myndighed i hjemlandet efter anlæggelsen af et søgsmål i en anden medlemsstat **med heraf følgende ændring med tilbagevirkende kraft af de retsfor skrifter, der er relevante for afgørelsen af den tvist,** der gav anledning til dette søgsmål, kan føre til, at den ret, ved hvilken søgsmålet er anlagt, forkaster søgsmålet, **en begrænsning af retten til effektiv domstolsbeskyttelse** som omhandlet i artikel 47, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Domstolen konkluderede, at direktiv 2001/24, sammenholdt med retssikkerhedsprincippet og retten til effektiv domstolsbeskyttelse, **er til hinder for en anerkendelse uden yderligere betingelser i en verserende retssag af virkningerne af en saneringsforanstaltning såsom afgørelserne af 29. december 2015, når en sådan anerkendelse fører til, at det kreditinstitut, hvortil passivet var blevet overført ved den første foranstaltning, med tilbagevirkende kraft mister dets evne til at blive sagsøgt med henblik på denne verserende retssag, hvilket**

således rejser tvivl om allerede trufne retsafgørelser til fordel for appellanten, der er genstand for denne samme retssag.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127